

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ



VIII НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

*«Роль коледжів та професійних училищ
у здобутті вищої освіти»*

Збірник тез доповідей

Одеса
2021

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Трішин Федір Анатолійович

проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент

Заступник голови:

Лукіяник Олександр Григорович

в.о. директора Механіко-технологічного фахового коледжу ОНАХТ

Члени оргкомітету:

Дец Надія Олександрівна

директор Навчального центру організації освітнього процесу ОНАХТ, к.т.н., доцент

Ланженко Любов Олександрівна

начальник Навчально-методичного відділу Навчального центру організації освітнього процесу ОНАХТ, к.т.н., доцент

Глушков Олег Анатолійович

директор Фахового коледжу нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу ОНАХТ

Єпур Ольга Сергіївна

директор Фахового коледжу промислової автоматики та інформаційних технологій ОНАХТ

Іванова Лілія Вікторівна

директор Одеського технічного фахового коледжу ОНАХТ

Секретар оргкомітету:

Кириллова Тетяна Юріївна

Заступник директора з навчально-методичної роботи Механіко-технологічного фахового коледжу ОНАХТ

НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

1. Організація освітнього процесу в умовах дистанційного та змішаного навчання
2. Сучасні вимоги до оцінювання якості освіти
3. Інноваційні методики викладання в освітньому процесі
4. Кадрова політика фахових коледжів: шляхи удосконалення якості освіти
5. Сучасна профорієнтаційна робота: реалії та шляхи покращення

Ефективність дистанційного навчання на основі комп'ютерних комунікацій залежить від стилю роботи викладача, орієнтованого на роботу в групах. Для викладання через комп'ютерні комунікації більш придатними є курси, які ініціюють дискусії, обмін думками і дебати, ніж курси, які оперують конкретними фактами і процедурами.

Викладач за допомогою різноманітних засобів навчання (тестові завдання, тренажери, дискусії, відеоконференції, голосові листи, форуми тощо) створює умови для виконання студентами як репродуктивних, так і творчих видів діяльності, що забезпечує досягнення навчальної мети.

Дистанційна освіта вимагає спеціальної підготовки викладача до здійснення педагогічної комунікації. Він використовує як інноваційні так і традиційні методи навчання для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів та має володіти низкою комунікативних умінь.

Це уміння: застосовувати форми вербальної і невербальної комунікації; проводити віртуальну дискусію, встановлювати контакт з аудиторією в on-line режимі; залучати до дискусії, висловлювання власної думки та встановлення міжособистісної взаємодії; оптимально використовувати засоби ІКТ для здійснення комунікативної взаємодії; правильно обирати комунікативні стратегії і тактики у відповідності до мети навчання; проводити навчальні заняття з урахуванням психологічних особливостей поведінки студентів у віртуальному середовищі; знаходити індивідуальний підхід до студентів під час дистанційного навчання; створювати позитивний емоційний фон між суб'єктами дистанційного навчання; застосовувати механізми діагностування комунікативних конфліктів, усунення бар'єрів у опосередкованому спілкуванні. Отримані результати можуть бути використані у процесі розробки змісту спеціальних навчальних курсів у педагогічних вищих навчальних закладах, навчальних і методичних посібників, орієнтованих на підготовку викладачів до організації навчального процесу в системі дистанційного навчання.

ЦИФРОВА ВЗАЄМОДІЯ ІЗ СТУДЕНТАМИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

**Ряба А.О.- викладач,
ВСП «ОТФК ОНАХТ»**

Активно впроваджуючи у практику навчальних закладів ідеї технологізації та інформатизації, важливе місце та роль живої безпосередньої взаємодії педагога з учнями не підлягає сумніву. Сьогодні, коли у нашій країні, як і у всьому світі, дистанційні форми навчання все більше розповсюджуються, обговорення цього питання знову стає актуальним.

Для дистанційної форми навчання явище комунікації, невід'ємної складової будь якого педагогічного процесу, набуло визначального характеру, від рівня втілення якого залежить ефективність навчального процесу. У середовищі дистанційного навчання комунікація є електронною. Електронна

комунікація визначає взаємодію комунікантів у системі «людина комп'ютер», де спостерігається людино-машинна взаємодія, наприклад, у процесі самостійного навчання за допомогою електронного підручника, та системі «людина комп'ютер-людина», де комунікація відбувається між людьми за допомогою комп'ютера. В обох випадках комп'ютер є лише технічним пристроєм, що виконує функцію ретранслятора в процесі передання та отримання інформації і не виступає суб'єктом навчання. Проте саме друга система надає можливості реалізувати інтерактивну суб'єкт — суб'єктну педагогічну взаємодію.

Педагогічна взаємодія відноситься до основних сфер педагогічної праці — навчання і виховання. Якщо термін «педагогічна взаємодія» застосовувати виключно до навчання, то виникає новий термін «дидактична взаємодія» — дидактична спільна діяльність, яка включає самоосвіту як учнів, так і вчителя. Найбільш поширеним у дидактиці є застосування словосполучення «педагогічна взаємодія» до будь-яких інтерактивних стосунків педагога та учнів. Проте ми, у слід за Л. К. Велитченко, під терміном «дидактична взаємодія» розуміємо інтерактивний процес виконання пізнавальних завдань, формулювання яких є прерогативою діяльності вчителя. Системна послідовність навчальних завдань складає програмну основу для навчальної діяльності учнів, практичне здійснення якої забезпечує необхідні умови для інтеріоризації навчальних дій і перетворення пов'язаної з ними інформації на знання та особистісні смисли. Функціонально педагогічна взаємодія виявляється у створенні мовленнєвого тексту під час діалогу вчителя й учня.

Його структура та зміст визначається темою уроку, цілями дидактичних завдань. Цілі, в свою чергу, залежать від прояву мотиваційних, операційних.

У зв'язку із необхідністю забезпечення групової взаємодії між дистанційно віддаленими учнями виникли системи комп'ютерної підтримки спільного навчання (Computersupported collaborative learning, CSCL). Комп'ютерна підтримка спільного навчання є педагогічним підходом, який передбачає колаборативне (спільне) навчання у мережі Інтернет і характеризується активним обміном інформацією між всіма учасниками групи та спільним конструюванням знань. У дослідженні визначено функції комп'ютерної підтримки у навчальному процесі, які, на нашу думку, можна поширити і на групову діяльність: інформаційна, інструментальна, моделювання, візуалізація, автоматизація, комунікативна, аналітична (нагромадження даних результативності навчального процесу, їх статистичний аналіз, одержання прогностичних показників тощо).

Ці функції зазвичай реалізовані у системах спільної навчальної діяльності, під якими розуміють програмні середовища, що функціонують на об'єднаних у мережу комп'ютерах. Такі системи забезпечують підтримку групи учнів, які виконують у співробітництві спільне навчальне завдання [8]. Для підвищення ефективності спільного навчання за комп'ютерної підтримки, необхідно задати структури взаємодії учні через чітко визначені сценарії. Сценарій — це послідовність фаз, кожна з яких визначає, як учні повинні взаємодіяти між собою у процесі вирішення навчальних завдань. Кожна з фаз характеризується такими

атрибутами: навчальне завдання, спосіб організації групи, спосіб взаємодії, час дії фази

При визначенні змісту діяльності учнів під час різних фаз спільного навчання, потрібно формулювати і приймати до уваги цілі навчання як для групи учнів, так і для кожного окремого учня. Розглянемо основні компоненти систем спільної навчальної діяльності (CSCL), до яких належать:

1. Навчальне середовище групи, в якому відбувається обмін інформацією і виконуються завдання.

2. Синхронні та асинхронні засоби комунікаційної взаємодії (голос, текст, відео).

3. Інструменти управління навчальним процесом (формування груп, реалізація сценаріїв навчання, координація та контроль роботи учасників групи).

4. База даних, у яку записуються результати спільної роботи групи.

5. Засоби представлення навчальних матеріалів. У навчальному середовищі групи відбувається комунікація між учасниками групи та створюються результати спільної навчальної діяльності. Залежно від цілей систем CSCL навчальне середовище групи може бути гіпертекстовим (текстовим), графічним (2D) і віртуальним (3D).

Розглянемо засоби комунікації систем CSCL, які прийнято класифікувати за типами повідомлень і способом організації взаємодії.

Асинхронні засоби комунікації надають можливість передавати і отримувати інформацію у зручний для кожного учасника час, незалежно один від одного (форуми і дошки оголошень, електронна пошта, Wiki, вебкасти).

Синхронні засоби дають змогу здійснювати обмін інформацією у реальному часі і передбачають одночасну участь всіх суб'єктів навчального процесу. До синхронних засобів належать чати, аудіо- та відеоконференції, а також Whiteboard (біла дошка), Breakout rooms («кімнати прориву»), спільна робота з програмними додатками, інтерактивні опитувальники і тестування у режимі реального часу, веб-тури (спільне подорожування вебсайтами), які зазвичай входять до функціоналу віртуального класу, і будуть розглянуті у наступній темі.

Отже, дистанційне навчання грає все більшу роль у модернізації освіти, відкриває студентам доступ до нетрадиційних джерел інформації, підвищує ефективність самостійної роботи, дає зовсім нові можливості для творчості, знаходження і закріплення різних професійних навичок, а викладачам дозволяє реалізовувати принципово нові форми і методи навчання із застосуванням концептуального і математичного моделювання явищ і процесів. Система дистанційної освіти може і повинна зайняти своє місце в системі освіти, оскільки при грамотній її організації вона може забезпечити якісну освіту, що відповідає вимогам сучасного суспільства сьогодні.

Література

1. Johnson, D. W. and Johnson, R. T. Learning Together and Alone: Cooperative, Competitive, and Individualistic Learning. (4th ed.). Needham Heights, Mass.: Allyn & Bacon, 1994. — 360 p.

2. Virtual classrooms in educational provision: synchronous elearning systems for european institutions / [D. Keegan, E. Schwenke, H. Fritsch and others]. — Zentrales Institut für Fernstudienforschung, 2005. — 150 s.
3. Андрианова Г. А. Виды учебной деятельности школьников в дистанционном обучении [электронный ресурс] // Интернет-журнал «Эйдос». — 2004. — Режим доступа: [http:// www.eidos.ru/journal/2001/0516.htm](http://www.eidos.ru/journal/2001/0516.htm). — Назва з екрану. Організація середовища дистанційного навчання в середніх загальноосвітніх навчальних закладах 83
4. Биков В. Ю., Кухаренко В. М., Сиротенко Н. Г., Рибалко О. В., Богачков Ю. М. Технологія створення дистанційного курсу: Навчальний посібник / За ред. В. Ю. Бикова та В.М. Кухаренка — К. : Міленіум, 2008. — 324 с.
5. Житеньова Н. В. Формування пізнавального інтересу учнів 7—9 класів у процесі навчання предметів природничо-математичного циклу за комп'ютерної підтримки: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.09 «теорія навчання» / Н. В. Житеньова. - Харків, 2009- 21 с.
6. Лійметс Х. Й. Групповая работа на уроке / Лійметс Х. Й. — Групповая работа на уроке. — М.: Знание, 1975. — 62 с.
7. Мальцев А. О. Средства коммуникаций дистанционного обучения // Фундаментальные исследования. — 2009. — № 3 — С. 106—109.
8. Морозов М. Н. Системы совместной учебной деятельности на основе компьютерных сетей [Электронный ресурс] / Морозов М. Н., Герасимов А. В., Курдюмова М. Н. // Образовательные технологии и общество. — 2009. — Т. 12, № 1. — Режим доступа до журн.: <http://ifets.ieee.org/russian/periodical/journal.html>.

ДОСВІД РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ І КУРСУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ

**Поплінська І.Б., викладач другої кваліфікаційної категорії,
ВСП «ФКПАІТ ОНАХТ»**

Сучасне життя висовує нові вимоги до ведення освітнього процесу у закладі фахової передвищої освіти. Непрості умови змушують викладачів шукати нові можливості для покращення освітнього процесу.

Головна увага закладу освіти повинна бути зосереджена на подоланні проблем які виникають, при дистанційному та змішаному навчанні, а також покращенню ведення освітнього процесу в умовах карантину.

Дистанційне навчання – одна із форм навчання, яка виникла й удосконалювалася разом із розвитком інтернет-технологій, і на сьогодні має чіткі характерні ознаки, принципи і певні методичні напрацювання. Дотепер дистанційне навчання було камерною формою, зазвичай, для дорослих людей або учнів, які прагнули поліпшити та поглибити свої знання, вміння у певній галузі. Методика проведення дистанційних занять знаходиться у процесі

Цифрові інструменти для ефективного управління навчальним процесом	
<i>Ю.В. Воронкова – викладач, ВСП «ОТФК ОНАХТ»</i>	36
Ефективна цифрова взаємодія зі студентами в умовах дистанційного навчання	
<i>А.Є. Ділова, викладач першої категорії, ВСП «МТФК ОНАХТ»</i>	38
Цифрова взаємодія із студентами в умовах дистанційного навчання	
<i>А.О. Ряба, викладач, ВСП «ОТФК ОНАХТ»</i>	39
Досвід роботи зі студентами і курсу фахової передвищої освіти на заняттях Всесвітньої історії	
<i>Поплінська І.Б., викладач другої кваліфікаційної категорії, ВСП «ФКПАІТ ОНАХТ»</i>	42
Організація виховної роботи в умовах дистанційного навчання у коледжі	
<i>О.М. Кічук, заст. директора з виховної роботи, викладач-методист вищої категорії, О.Г. Лукіяник, в.о.директора, викладач другої кваліфікаційної категорії, ВСП «МТФК ОНАХТ»</i>	44
II. СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ	
Якість фахової передвищої освіти (точка зору, тема для роздуму та пропозицій)	
<i>Ю.Б. Кабаков, голова ГО "Українська асоціація досконалості та якості", Н.В. Онофрейчук, викладач вищої кваліфікаційної категорії, ВСП «ФКПАІТ ОНАХТ»</i>	46
Розвиток емоційного інтелекту здобувачів освіти як запорука професійного становлення	
<i>Т.О. Ковальська, завідувач навчально-виробничої практики, викладач другої кваліфікаційної категорії, М.В. Данилова, заступник директора з виховної роботи, викладач другої кваліфікаційної категорії, ВСП «ФКПАІТ ОНАХТ»</i>	48
Сучасні вимоги до оцінювання якості освіти	
<i>Л.М. Паніот, викладач другої кваліфікаційної категорії, ВСП «ФКПАІТ ОНАХТ»</i>	50
Здоров'я як ресурс професійної кар'єри	
<i>Л.А. Пегусова, викладач першої кваліфікаційної категорії, ВСП «ФКПАІТ ОНАХТ»</i>	53
III. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	
Інноваційні методики викладання в освітньому процесі	
<i>Ю.О. Гаврилюк, викладач кваліфікаційної категорії "спеціаліст", ВСП «ФКПАІТ ОНАХТ»</i>	56